

Det fås ikke bedre

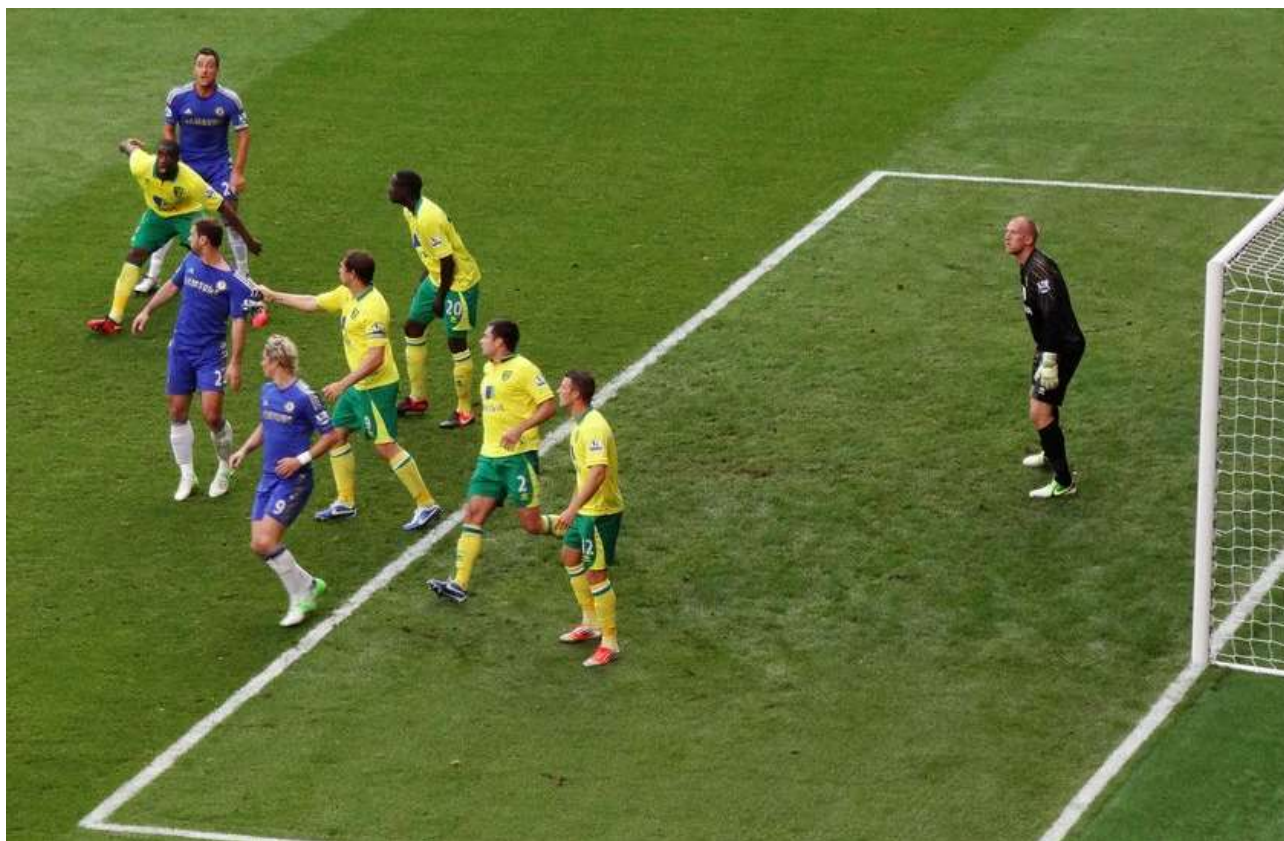
maj 8, 2021 | [Carlsens Klumme](#)

Jan Carlsen

DBU Diplominstruktør og medlem af DBUs lovgruppe samt klummeskribent

08-05-2021

Sidste uge klingede jo ud med det højdramatiske opgør i Aarhus mellem AGF og FCK med en rigtig ond i sulet-stemning til sidst – og nogle dages ventetid på returopgøret i Parken. Popcornene var klar, og det blev endnu en vidunderlig dramatisk fodboldkamp med både ups and downs, groteske personlige fejl og en vild kampudvikling. Men denne gang foregik det på ganske civiliseret vis, selv om der i den grad var kampe i kampen, men alt i en god ånd, selv når det gik vildest for sig, f.eks. mellem Viktor Fischer og Patrick Olsen. Og det er jo den slags fodbold, som vi alle kan lide at se.

Nerve, spænding, plads til reaktioner og indbyrdes drillerier. De to kampes slutsekunder, som egentlig var lige hektiske, viste også, at spillerne og de nærmeste omgivelser havde tænkt en ekstra gang. Hvor det i Aarhus endte i en af de værste massekonfrontationer, jeg har set på dansk grund (men dog stadig for intet at regne mod, hvad man møder i udlandet – bare se Lyon-Monaco i weekenden), var der fred og fordragelighed her.

Og så viste det sig endnu en gang – ligesom i det omvendte opgør – at der er en verden til forskel på kampe med og uden tilskuere. Dette skrives onsdag eftermiddag før den anden Champions League-semifinale i London, men bedømt ud fra indtrykket af den første semifinale i Manchester føles dette med dåselyd altså som at kysse sin søster eller det, der er værre. Det er herligt at have tilskuerne tilbage – og paradoksalt nok er det faktisk også lettere for dommerne, uanset hvad tilskuerne måtte råbe af knap så gentlemanagtige ting, fordi lyden fra spillerne og bænkene ikke går så klart igennem. Omkring dette med sprogbrug lidt senere.

Men kampen i Parken kastede i hvert fald én lovmæssig situation af sig, som er blevet debatteret ivrigt (både under kampen med SMS'er) og efterfølgende på diverse Facebook-sider (jeg er fremdeles nok det sidste menneske nord for Alperne, der ikke er på fjæsbogen, men venlige mennesker har gjort mig opmærksom på diskussionen). Det er den situation i 1. halvleg, hvor der har været en spilafbrydelse, og bolden skal falde til FCK (i dette tilfælde Zanka) en 10-15 meter over midten og ude i siden. Når bolden skal falde til en dedikeret spiller, skal alle andre spillere (både medspillere og modspillere) være fire meter væk, indtil bolden er sat i spil. Og i spil er den, når den rammer jorden – ikke når den pågældende spiller rører bolden. I den aktuelle situation lader dommeren falde, og Zanka gør ikke noget ved den i første omgang, mens Bror Blume fra AGF kom brasende frem og faktisk er tæt på at erobre bolden – hvorefter igangsættelsen skal tages om. Det har forståeligt nok givet noget forvirring om, hvornår bolden egentlig er givet fri – men det er den altså i det øjeblik, hvor den rammer jorden.

Det er utraditionelt – og den variant tror jeg faktisk ikke, at jeg har set før – at Zanka ikke bare tager bolden i besiddelse, men lader den være, så der er ikke noget at sige til, at der kan opstå tvivl. Men pointen er, at Blume er tyvstartet, så han, da bolden rammer jorden, ikke længere er de fire meter væk. Man kan sammenligne det med en forsvarsmur, som omhyggeligt er blevet opstillet 9,15 meter fra sparkeren og så alligevel løber for tidligt frem. Derfor bliver det til en ny igangsættelse – havde Blume nu ventet med at løbe, og Zanka stadig tøvet, havde det været fuldt lovligt for Blume at erobre bolden, selv om Zanka overhovedet ikke havde nået at røre den. Et vidunderligt teori eksempel – og ét, som satte i den grad mange dommere i sving. Det næste er så, at Blume efter den nøgne lovtekst egentlig stod til en advarsel for at overtræde afstandsreglen – men denne situation er så utraditionel, at den advarsel tror jeg godt, at alle parter kan leve uden. Man kan sige, at i tidligere tider lod dommeren bare bolden falde i åbent terræn, og så var det op til spillernes egen fair play-følelse at sende den det rigtige sted hen. Det kunne så også gå galt, når ikke alle havde samme opfattelse af fair play: kongeeksemplet er FC Nordsjælland mod Shaktar Donetsk i Champions League, men også Vejle – AGF for et par sæsoner siden dukker op på nethinden. Derfor lovændringen med at bolden nu falder til et bestemt hold, nemlig dem, der havde bolden, da spillet blev afbrudt – medmindre det foregik i straffesparksfeltet, for så falder bolden til den målmand, som bor i det pågældende straffesparksfelt. Men denne nye måde at gøre tingene på kan åbenbart også give problemer som vist i dette eksempel. Det bliver med garanti gemt et sikkert sted og vist på en del instruktionsaftener.

Ellers må man konstatere, at VAR har levet et relativt stille liv de seneste runder. Bevares, der er altid fans, der føler sig uretfærdigt behandlet på deres holds vegne, og nogle vil også komme op med det gamle argument, at spontaniteten ved en målscoring er væk, men det er jo ikke rigtigt i ni

tilfælde ud af ti. Jeg har i hvert fald ikke set spillere undlade at juble ved en scoring, fordi de vidste, at VAR skulle med indover. Med fare for at sætte tingene på spidsen vil jeg sige, at det nok mere er et spørgsmål om religion (for eller imod VAR), end det handler om faktaunderbyggede observationer.

Vi kan i hvert fald fortsat konstatere, at VAR har reddet langt flere fejlkendelser, end det har skabt. Og så kan man da godt i den sidste ende gøre det til et spørgsmål om retfærdighed kontra spontanitet. Jeg tror, at de fleste foretrækker retfærdigheden – det ville være ubærligt, hvis et mesterskab, en oprykning eller en nedrykning blev afgjort på en tvivlsom (eller endnu værre: forkert) dommerkendelse. Jeg er med på, at Premier League til stadighed kan levere eksempler på, hvordan det nok ikke lige skal gøres – men det er der altså ingen grund til at overføre til forholdene herhjemme.

Ser vi på VAR i UEFA-regi, behøver vi ikke gå længere tilbage end til semifinalen tirsdag mellem Manchester City og Paris Saint-Germain. Her løber vi ind i den mere sjældne variant, nemlig at VAR vurderer et dømt straffespark og beder dommeren revurdere. Hvilket tog ham under fem sekunder ved skærmen at annullere den oprindelige kendelse. Det havde været en katastrofe, hvis et tidligt straffespark dømt for hands, men hvor bolden fra bedre vinkler tydeligt rammer skulderen, havde fået lov til at stå.

Jeg har da set Kuipers dømme mere ovebevisende kampe end denne, men omvendt udviste han imponerende rutine og situationsfornemmelse i de paniske minutter efter di Marias hjerneblødning og udvisning. Havde han fulgt lovens bogstav til punkt og prikke, er det lige før, at PSG ikke havde kunne fuldføre kampen, fordi de var kommet undet syv mand. Sammenstimlen ('mobbing the referee') efter udvisningen af di Maria, ligesom en totalt overtændt Verratti efter sin advarsel vel nærmest i samme situation begik to separate forseelser til hver en advarsel. Plus lige det løse – det var i den grad ikke kønt.

Men hvad formål skulle det tjene? Kampen var jo reelt afgjort, og nu var resten bare overlevelse, der skulle styres hjem. Af samme grund uden tvivl også kun to minutters tillægstid – det kunne snildt have være en fire-fem stykker, hvis man tog regnemaskinen i brug. Det var et af de udmærkede tilfælde, hvor dommeren ikke bare skal være regelrytter, men nok så meget psykolog. Jeg har godt set, at der efterfølgende har været øffen over sprogbrugen undervejs, og selvfølgelig skal vi allesammen tale pænt til hinanden, men når man i embeds medfør sidder med headsettet på, bliver man til stadighed forbløffet over, hvad der kommer den anden vej. Hvilket ikke er nogen undskyldning, men en forklaring – for dommeren skal selvfølgelig være ham, der i modsætning til alle andre holder hovedet koldt. Ikke desto mindre kan en aktion nogle gange kalde på en reaktion. Men netop sprogbrugen har vi faktisk en del fokus på herhjemme over for dommerne. Selv om vi ikke har store problemer, skal man holde stien så ren som overhovedet muligt. UEFA har udtaget de dommere, som skal dømme ved EURO 2020 (som det stadig hedder), og det vender jeg tilbage til én af de kommende gange, ligesom emnet 'film' måske lige kræver en tur mere i manegen. selv om det ikke er længe siden. Men det har ligesom været oppe at vende nogle gange i de seneste to runder.

Problemet med disse programmerklæringer er, at man aldrig aner, hvornår man bliver overhalet indenom, så noget er endnu mere aktuelt. Men det kommer, før eller siden...